

Bouw een hotel op het schoolplein

Vrijwel alle tijd die leerlingen op school doorbrengen, wordt besteed binnen de (veilige) muren van het klaslokaal. Dat kan soms niet anders, maar vaak wel. Je moet het alleen doen. Deze les is een mooi voorbeeld van hoe je dat kunt doen en zal je laten zien wat voor een meerwaarde het heeft om buiten te werken en te leren. De les is in principe geschikt voor alle groepen (voor de onder- en middenbouw is het alleen handig om wat extra hulp te hebben om in kleine groepjes te kunnen werken).

Waarom is buiten leren belangrijk? Een ervaring die heel waardevol is voor kinderen; iets wat ze zelf hebben meegemaakt en wat niet geleerd is uit een boek. Zo'n ervaring beklijft; wordt met hart, handen en hoofd beleefd. Voorbeeld: als je als kind een keer buiten een kubieke meter zand gaat uitgraven, vergeet je de rest van je leven niet hoeveel een kubieke meter is. Zo'n ervaring heeft vaak meer waarde dan het uit een boek leren.

De les

Introductie (15 minuten)

Begin de les met een gesprek: 'Wat weten jullie van bijen?' Na de eerste reacties van de leerlingen: 'We gaan vandaag aan de slag om de bijen te helpen. Bijen zijn nuttig o.a. vanwege de bestuiving van bloemen en groenten en die willen wij weer graag eten! Welk fruit ken je dat wordt bestoven? En groente? Wat zou er gebeuren als we geen bijen meer zouden hebben?' Laat het volgende filmpje zien over het nut van bijen: zie 32lessenvoordetoeekomst.nl.

Vertel de leerlingen dat ze nu zelf in tweetallen een insectenhotel gaan maken. Niet voor de honingbijen (dat is namelijk teveel werk voor een enkele les), maar voor de zogenaamde metselbijen. Die zijn net zo nuttig als de gewone bijen en ze steken vrijwel nooit. Je kunt nu een fragment laten zien van het volgende filmpje over metselbijen in een insectenhotel: zie 32lessenvoordetoeekomst.nl.

Lessuggestie

Auteur

Heleen Eshuis

Initiatiefnemer van ontwerp- en trainingsbureau *In het Wild*

Kerdoelen

Mens en samenleving

kerndoel 37: leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor aanvaarde waarden en normen.
kerndoel 39: De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.

Lesdoelen

- Buiten leren en zijn, ervaringen opdoen door leerlingen en leerkracht die worden gevoeld, meegemaakt, die bekijken.
- Relatie leggen tussen kind en natuur.
- Relatie leggen tussen kind en omgeving en het menselijk handelen en de gevolgen daarvan.
- Zorg dragen voor omgeving.
- Samenwerken.

Beginsituatie

De leerlingen weten hoe ze zich buiten moeten gedragen.

Vorbereiding en materialen

- Zet de filmpjes (zie introductie) gereed. Zet de volgende materialen klaar:
- Per tweetal 1 conservenblik (die van tomaten in blik of een koffieblik)
  - Per tweetal 1 plak klei
  - Snoeisnaren
  - Riet- en bamboe- en andere plantenstengels, hooi/stro.
  - Ophangen: 1 pallet of plank

Deze lessuggestie is met toestemming overgenomen uit het boek *32 lessen voor de toekomst*.

Kern (30/45 minuten - bij voorkeur buiten!)

Elk tweetal krijgt een blik en een stuk klei. Zorg dat de klei goed wordt gekneet. Maak één dikke plak en leg die op de bodem van het blik. Steek de plantenstengels in het blik. Knip ze af met een snoeischaar. Vul het blik op met stengels totdat er niets meer bij kan. Het blik kan eventueel verder opgevuld worden met hooi/stro.

Als alle blikken klaar zijn, worden de blikken in het pallet vastgemaakt. Zoek een zonnige plek op het schoolplein, liefst ook uit de wind! Laat leerlingen zelf het zuiden zoeken door het kijken naar de stand van de zon en/of door middel van een kompas. PS: op vrijwel iedere smartphone staat een kompas-app (en als die er nog niet op zit, kun je deze gratis downloaden).

Afsluiting (enkele minuten - bij voorkeur buiten direct aansluitend op de kern)

Hoe vonden de leerlingen het om in tweetallen aan het insectenhotel te werken? Vraag de leerlingen hoe je kunt zien wanneer het hotel bewoond is. Vertel dat in dat geval het rietstengeltje dicht is, gevuld met stuifmeel. Dat wordt het nestje voor de eitjes van de bij en het eten voor de larve als het eitje uitkomt. Houd het insectenhotel komende weken goed in de gaten met de klas! Hoe lang duurt het voor het bewoond wordt?

Het helpt om rondom de plek van het hotel ook planten en eventueel bomen te planten die goed zijn voor bijen en andere insecten. Denk dan aan koninginnekruid, gulden roede, hemelsleutel of een linde. De planten zet je liefst in een afgeschermd stuk of in een plantenbak. Zo kunnen ze goed groeien.

